18/01/2022

Εκκλησία εκκοσμικευμένη και Ιεραρχία πολιτευομένη

/ Γνώμες

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου

Οι τελευταίες εξελίξεις, με αφορμή την αντικανονική και αντιεκκλησιαστική εισπήδηση του Πατριαρχείου της Μόσχας στην Αφρική, κανονικό και αδιαπραγμάτευτο όριο της δικαιοδοσίας του Πρεσβυγενούς και Παλαιφάτου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, ανέδειξε για άλλη μία φορά την εκκλησιολογική παθογένεια του Πατριαρχείου Μόσχας, το οποίο από τον 16ο αιώνα απολαμβάνει μεν των αγαθών της Αυτοκεφαλίας και της Πατριαρχικής Τιμής και Αξίας δεν παύει όμως, πέντε αιώνες τώρα, να διεκδικεί την εκκλησιαστική διοίκηση είτε στο χώρο της Βαλκανικής, με ζώνες επιρροής και εκκλησιαστικούς και πολιτικούς δορυφόρους, είτε στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο της Μεσογείου και να δεικνύει τις επεκτατικές του διαθέσεις σε περιοχές, οι οποίες έχουν ιδιαίτερο γεωπολιτικό και γεωφυσικό ενδιαφέρο.

Με την διαχρονική αυτή τακτική του το Πατριαρχείο Μόσχας επιβεβαιώνει ότι, αφενός μεν ποτέ δεν αποδέχθηκε τα κανονικά όρια της εδαφικής του κανονικότητας, ως επαρκή για να δραστηριοποιηθεί ποιμαντικά και πάντοτε προσπαθούσε να τα ξεπεράσει, αφετέρου δε, με όχημα την εκκλησιαστικότητά του, προσπάθησε κατά καιρούς να εξυπηρετήσει είτε πολιτικές και κοσμικές σκοπιμότητες, είτε να ικανοποιήσει τις παλαιές αυτοκρατορικές του βλέψεις και να υλοποιήσει το ανιστόρητο εκκλησιολογικά ιδεολόγημά του περί «Τρίτης» Ρώμης.

Αυτή η συνάλληλη συνεργασία κοσμικότητας και εκκλησιαστικότητας αποτελεί την διαχρονική μέθοδο δράσης της Ρωσικής Εκκλησίας και της Πολιτείας, τόσο σε πολιτικές ζώνες επιρροής, όσο και σε εκκλησιαστικές δικαιοδοσίες, κυρίως υπό τον τύπο διαφόρων αποιοκρατικών εκκλησιαστικών μορφωμάτων. Η συνάλληλη αυτή συνεργασία αποτυπώνεται στον τελευταίο Καταστατικό Χάρτη της Εκκλησίας της Ρωσίας και επιβεβαιώνεται με την εκκοσμικευμένη δραστηριοποίηση της Εκκλησίας της Μόσχας, η οποία μπορεί και επιστηρίζει κάθε κοσμική επιδίωξη ενώ με την παρουσία της κοσμικής εξουσίας, μπορεί να ικανοποιεί τις οποιεσδήποτε σκοπιμότητες της. Φορείς αυτής της εκκοσμικευμένης λειτουργίας της συγκεκριμένης Εκκλησίας είναι μέλη της εκκλησιαστικής Ιεραρχίας της Μόσχας, τα οποία δρούν ως όργανα της εκάστοτε κοσμικής εξουσίας και με το ιερατικό τους ρόλο πολιτεύονται την αποτύπωση του έργου της.

Όλα αυτά έχουν εκφραστεί χαρακτηριστικά και στις τελευταίες δηλώσεις κάποιων Ιεραρχών του Πατριαρχείου Μόσχας, οι οποίοι με απειλές, εκδικητικές αποφάσεις, διεκδικήσεις, υπονομεύσεις, αντικανονικές μεθοδεύσεις και αντιεκκλησιαστική επιχειρηματολογία επιβεβαιώνουν την πολιτικοποιημένη και εκκοσμικευμένη βουλητική διάθεσή τους για το χώρο της Αφρικής, προβάλλοντας ως επιχείρημα δήθεν την αναγνώριση της Αυτοκεφαλίας της Εκκλησίας της Ουκρανίας από το Πατριαρχείο Αλεξαν-δρείας. Η αλήθεια όμως είναι αλλού. Η Ρωσική Εκκλησία έχει άλλα κίνητρα και εξυπηρετεί άλλες σκοπιμότητες. Θα ήταν αφελές εκ μέρους μας να πιστεύψουμε ότι με τον αντικανονικό αυτό τρόπο της εισπήδησης στον εκκλησιαστικό χώρο του Πατριαρχείου της Αλεξανδρείας θα «επελύετο» μία άλλη, κατά την γνώμη τους, εκκλησιαστική και κανονική «αταξία»!!!

Λάθος δρόμο, τακτική και μέθοδο, γιατί οι Εκκλησίες δεν εκβιάζονται, δεν εκδικούνται, δεν επιλύουν τα διμερή τους προβλήματα με την μέθοδο «πάσσαλος πασσάλω εκκρούεται» ή με το επιχείρημα «οδόντα αντί οδόντος», αλλά με όρους κανονικότητας. Επιπλέον μία τέτοιας έκτασης έλλειψη γνώσης της κανονικής

παράδοσης για τη δημιουργία μιάς εκκλησιαστικής Εξαρχίας στην Αφρική από μέρους του Πατριαρχείου της Μόσχας δεν δικαιολογείται από καταξιωμένους θεολόγους Ιεράρχες. Και ο πρωτοετής φοιτητής της Θεολογικής Σχολής γνωρίζει και μπορεί να διακρίνει τους κανονικούς και αδιαπραγμάτευτους όρους στο επίπεδο των διεκκλησιαστικών σχέσεων και της Ορθόδοξης Εκκλησιολογίας.

Μήπως λοιπόν και στην συγκεκριμένη περίπτωση, όπως και κατά το παρελθόν, η εκκοσμικευμένη στον τρόπο δράσης Εκκλησία της Μόσχας μέσω μιάς πολιτευομένης Ιεραρχίας, προσπαθεί να δημιουργήσει τετελεσμένα, μέσα από εκκλησιαστικούς θύλακες, στο χώρο της Αφρικής, αγνοώντας τα δικαιοδοσιακά όρια του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, με σκοπό να εξυπηρετήσει και πάλι κοσμικές σκοπιμότητες μιάς εξωτερικής πολιτικής προσανατολισμένης πλέον και στο χώρο της Αφρικανικής Ηπείρου;

Μήπως οι εκκοσμικευμένοι αυτοί εκκλησιαστικοί θύλακες εξυπηρετούν επεκτατικές πολιτικές βλέψεις και η πολιτευόμενη Ιεραρχία χρησιμοποιείται ως μέσο προκειμένου να επηρεάσει, να διεισδύσει και να εδραιώσε πολιτικά δεδομένα στο χώρο της Αφρικής και για ικανοποίηση της προπαγανδιστικής εξάπλωσης γενικότερων γεωπολιτικών και γεωφυσικών ενδιαφερόντων τόσο της Ρωσικής Εκκλησίας όσο και της Πολιτείας;

Ο μακαριστός Πατριάρχης Αλεξανδρείας Παρθένιος, πολλά χρόνια πριν, τόνιζε με έμφαση, ότι η Αφρική είναι ο χώρος του μέλλοντος, εξαιτίας της γεωφυσικής και γεωπολιτικής της ιδιαιτερότητας και του φυσικού της πλούτου.

Ο αυθάδης, αντιεκκλησιαστικός και αντικανονικός τρόπος με τον οποίον αποφασίζουν να επιβληθούν οι ιθύνοντες του Πατριαρχείου Μόσχας στο χώρο της δικαιοδοσίας του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας δεν δικαιολογείται μόνο ως εκδίκηση έναντι της θετικής στάσης του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στην Αυτοκεφαλία της Εκκλησίας της Ουκρανίας.

Αυτό είναι η αφορμή, τα αίτια και οι σκοποί είναι άλλοι, βαθύτεροι και ουσιαστικότεροι, και οι οποίοι θα πρέπει να προβληματίσουν όχι μόνο τις άλλες Ορθόδοξες Εκκλησίες της Μεσογείου αλλά και τον ευρύτερο πολιτικό παράγοντα, κυρίως για τον τρόπο με τον οποίο δραστηριοποιείται με κοσμικό τρόπο η Εκκλησία της Μόσχας και πολιτεύονται οι Ιεράρχες της, ενδεχομένως με απώτερο σκοπό την αλλαγή της όποιας μέχρι σήμερα γεωπολιτικής ισορροπίας στην ευρύτερη περιοχή.

Πηγή: www.protothema.gr